

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านหนองโสน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2544

รู้เรื่อง โจทย์ : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านหนองโสน ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร.นันทกร บุญเกิด , 38 หน้า

โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจัดตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบล สูงเนิน อำเภอ สูงเนิน จังหวัด นครราชสีมา ทำให้เกิดการบริหารจัดการกองทุน และเพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานของคณะกรรมการและการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านว่าประสบผลสำเร็จในการจัดตั้งโครงการกองทุนหมู่บ้านได้บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และศึกษาถึงปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านการประเมินโครงการได้ศึกษาเฉพาะประชากรในหมู่บ้านที่ได้รับจัดสรรกองทุนเงินหนึ่งล้านบาทว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไรในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในหมู่บ้าน ประเมินผลได้ทราบถึงกองทุนหมู่บ้านหนองโสน หลังจากการจัดสรรเงินกู้ให้กับสมาชิกผู้ขอกู้บางรายประสบผลสำเร็จในการนำเงินไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้

กองทุนเงินล้านจะอยู่ได้หรือไม่ก็ต้องขึ้นอยู่กับผู้บริหารกองทุน คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านว่ามีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอย่างเป็นธรรม และโปร่งใสการดำเนินงานเป็นการสนับสนุนและช่วยแก้ไข้ปัญหาของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้ทุกเรื่อง เพื่อสอดคล้องกับโครงการกองทุนหมู่บ้าน ประชากรสามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่อให้กองทุนเงินหนึ่งล้านบาทเข้าไปมีส่วนช่วยลดภาระของหมู่บ้านได้

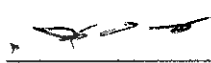
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา ปัทมา ใจทนาย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ย
ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา ย

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการ และการประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร.นันทกร นุญเกิด)

กรรมการสอบ

(ดร. กงสิทธิ์ คุ้มใจ)

()

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการ และการประเมินโครงการ

()

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่ ๙ ต.ค. ๒๕๔๖
เดือน _____ พ.ศ. _____

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี, ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุคคล และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ อย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานวิจัย อาทิเช่น

- ศาสตราจารย์ ดร.นันทกร บุญเกิด อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์, อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพและคณาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีการจัดการสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ให้คำแนะนำปรึกษาทางด้านวิชาการ
- พัฒนาการ, พัฒนาการชุมชนอำเภอ และองค์การบริหารส่วนตำบลสูงเนิน ที่ให้คำปรึกษาด้านการปฏิบัติการในพื้นที่ และการสร้างความคุ้นเคยกับชุมชน
- โรงพยาบาลสูงเนิน ที่ให้ข้อมูลด้านสาธารณสุข
- นายอำเภอ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ประธานกองทุนหมู่บ้าน และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ที่ให้ข้อมูล, และอำนวยความสะดวก และขอขอบคุณพี่น้องในหมู่บ้านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ต่าง ๆ

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

รุ่งเรือง ใจหาญ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

ก

หน้าอนุมัติ

ข

กิตติกรรมประกาศ

ค

สารบัญ

จ

บทที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	2
3. กรอบความคิดทฤษฎี	2
4. วิธีดำเนินการ	3
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ	3
6. คำนำมคัณฑ์เฉพาะ	4

บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	6
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	7
3. แบบติดตามกััดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	8
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	9
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	9
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	11
7. หลักการประเมินโครงการแบบชีพพ์โมเดล	11
8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	12
9. เอกสารหลักวิชาอื่น ๆ	13

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

1. รูปแบบการประเมิน	14
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	15
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ	15
4. ตัวชี้วัดข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล	16
5. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ	17

หน้า

6. ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา	18
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล	21
8. วิเคราะห์ข้อมูล	22
 บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ	23
1. ผลการประเมินบริบทชุมชน	24
2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม	26
3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้รู้	31
4. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	31
 บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	33
1. สรุป อภิปรายผล	33
2. วิธีการดำเนินการ	35
3. ผลการดำเนินงาน	35
4. ความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชากร	36
5. ผลโดยตรงและผลกระทบต่างๆ	37
6. ข้อเสนอแนะ	37
 บรรณานุกรม	38
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ลดค่าเงินบาทของประเทศไทยเมื่อปีก่อน ๆ มาส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ประชากรอดอยากไม่มีงานทำให้รายได้ลดลง รายจ่ายเพิ่มขึ้นก่อให้เกิดความยากจนของประชากรทั้งในหมู่บ้านและชุมชนเมือง คือการไม่มีเงินทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย รวมไปถึงการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน ดังนั้นทำให้รัฐบาลโดยการนำของ พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนทำให้เกิดความคิดว่าจะทำอย่างไรที่จะทำให้ประชากรในทุกหมู่บ้านมีอาชีพซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้โดยที่นำทรัพยากรที่มีอยู่ในหมู่บ้านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ภาครัฐบาลได้มีนโยบายเร่งด่วนการแก้ปัญหาความยากจนของประชากรทั้งในหมู่บ้านและชุมชนเมือง จึงจัดให้มีโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นมา สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้วยมั่นใจว่าจะช่วยลดปัญหาความยากจนและนำไปสู่การสร้างรายได้ให้กับประชากรคนไทย โดยที่รัฐบาลเป็นผู้ลงทุนให้เป็นการสร้างและกระจายโอกาสให้กับประชากรภายในประเทศและเป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของแต่ละหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อสร้างศักยภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างมีประสิทธิภาพสามารถจัดการพัฒนาสู่การพึ่งพาตนเองด้วยความยั่งยืนเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต(๑)

ดังนั้นกองทุนหมู่บ้านหนองโสนหมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านขึ้นและได้รับอนุมัติให้ตั้งกองทุนเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544 และได้รับการจัดสรรโอนเงินเข้าในบัญชีธนาคารออมสิน สาขาสูงเนินแล้วเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2544 เป็นจำนวนเงินหนึ่งล้านบาท เพื่อทราบได้ว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด จึงจัดให้มีการประเมินโครงการโดยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยา จังหวัดสุโขทัย ดังนั้นจึงเกิดกระบวนการซึ่งใช้ในการประเมินโครงการและเรียบเรียงเป็นรูปเล่มวิชา "สารนิพนธ์" (Substantive Report) ขึ้น

(๑)จากหนังสือพิมพ์รายวัน ประจำวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2545 หน้า 18

1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อศึกษาสภาพของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา สมาชิกที่กู้ยืมนำเงินมาหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ การสร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่ายและสวัสดิการต่าง ๆ ของสมาชิกได้บรรลุเป้าหมายตามที่เขียนโครงการขอกู้ไว้
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานและประเมินสถานการณ์ของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน ว่ามีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนให้บรรลุเป้าหมายอย่างน้อยเพียงใด
3. เพื่อศึกษาข้อมูลนโยบายของหมู่บ้านหนองโสน สภาพความเข้มแข็งศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในหมู่บ้าน
4. เพื่อทราบถึงความเจริญเติบโตการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน มีความสามัคคี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือร่วมใจกัน ได้รับการกระตุ้นและมีภูมิคุ้มกันในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน
5. เพื่อศึกษาปัจจัยทั้งทางบวกและทางลบที่สามารถส่งเสริมและขัดขวางการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านหนองโสนเพื่อบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ
6. เพื่อศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของหมู่บ้านหนองโสนตามทัศนะของประชากรในหมู่บ้านและระดับความเข้มแข็งของหมู่บ้านตามตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.3 กรอบความคิดทฤษฎี

รูปแบบที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ได้แก่ “ตัวแบบทางความคิดเชิงระบบ” (System Mod) เป็นกรอบในการระบุตัวบ่งชี้และเป็นตัวแปรสำหรับการเก็บข้อมูลซึ่งแนวคิดตามรูปแบบการประเมินของ สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เรียกว่า

“ชีพพีโมเดล” (CIPP Model) ซึ่งมีอักษรย่อที่มีความหมายดังนี้

C	ย่อมาจาก Context	คือ บริบทชุมชนและหมู่บ้าน
I	ย่อมาจาก Input	คือ ปัจจัยนำเข้า
P	ย่อมาจาก Process	คือ กระบวนการ
P	ย่อมาจาก Product	คือ ผลผลิตที่เกิดขึ้น

1.4 วิธีดำเนินการ

การศึกษาสภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยการประเมินโครงการสามารถใช้ “ซีพีพี โมเดล” (CIPP Model) เข้ามาช่วยในการประเมินโครงการด้วย เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ในการประเมินโครงการ กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา มีขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน

ขั้นที่ 3 ใช้ CIPP Model วิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในหมู่บ้าน

ขั้นที่ 4 การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากแบบ บร.(แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนในหมู่บ้าน)บางส่วนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 ประมวล วิเคราะห์ข้อมูลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามความจริง

ขั้นที่ 6 เก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบรายงานสารนิพนธ์

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

1. ได้ทราบถึงสภาพที่สมบูรณ์ของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา สมาชิกที่กู้เงินกองทุนไปแล้วทำตามโครงการขอกู้ได้บรรลุเป้าหมายและมีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถนำมาลดรายจ่ายได้ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2. คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองโสน มีความเข้มแข็งสามารถบริหารและจัดการกองทุนหมู่บ้านของตนเองได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

3. ได้ทราบถึงข้อมูลแบบเจาะลึกของหมู่บ้านหนองโสน ในด้านเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ ความเป็นอยู่ของประชากรในหมู่บ้านว่ามีศักยภาพอยู่ในระดับใดของการจัดการประเมินโครงการและมีความรู้ด้านปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน

4. การดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านหนองโสนของคณะกรรมการและสมาชิกในหมู่บ้านตั้งแต่เริ่มจัดตั้งกองทุนขึ้นจนถึงปัจจุบันมีความเจริญเติบโตขึ้น ประชากรในหมู่บ้านมีความสามัคคี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

5. นักศึกษากองทุนแนะนำและเสนอความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองโสน ให้มีการร่วมมือและแสดงความคิดเห็นที่มีผลประโยชน์ต่อกองทุนหมู่บ้านได้มากที่สุดและสามารถแก้ปัญหาที่ขัดขวางและเป็นอุปสรรคการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน

6. ได้ทราบถึงตัวชี้วัดความเข้มแข็งของการพัฒนา การบริหารและจัดการกองทุนหมู่บ้านหนองโสนและแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการต่าง ๆ ตามทัศนคติของประชากรในหมู่บ้านว่าโครงการกองทุนเงินล้านสามารถทำให้ประชากรในหมู่บ้านมีความเป็นอยู่ดีขึ้น

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

กองทุนหมู่บ้าน หมายถึง กองทุนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย เงินจากการจัดสรรหนึ่งล้านบาท เงินค่าหุ้นและเงินได้ประเภทอื่น ๆ ตามระเบียบ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 หมวด 6 ข้อ 23 (2)-(8)

สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุนและสามารถสมัครเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองโสนได้ ทั้งนี้ประชากรในหมู่บ้านที่ไม่มีความจำเป็นไม่ต้องสมัครเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านก็ได้ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองโสนมีทั้งหมดจำนวน 87 คน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านหนองโสนและได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบกองทุนฯ ข้อ 17 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองโสนมีทั้งหมดจำนวน 10 คน

ประธานกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง กรรมการที่ได้รับการคัดเลือกระหว่างกรรมการกองทุนหมู่บ้านให้ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน คือ นายมิ่ง ช่อสูงเนิน

ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน กำหนดโดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองโสนที่สมาชิกให้ความเห็นชอบและสามารถปฏิบัติตามได้

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

นักศึกษาได้วิเคราะห์และศึกษาเอกสารที่ประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาบ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับ นโยบาย หลักการ ระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีการประเมินและหลักวิชาที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สรุปได้เป็น 9 ข้อดังนี้

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
3. การติดตามสังเกตการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
7. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบ “CIPP Model”
8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
9. หลักวิชาที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
 - 9.1 การมีส่วนร่วมของประชากรในการพัฒนา
 - 9.2 ความเข้มแข็งของหมู่บ้าน
 - 9.3 เครือข่ายของการเรียนรู้
 - 9.4 ประชาคม
 - 9.5 การพัฒนาความยั่งยืน
 - 9.6 ธุรกิจชุมชน
 - 9.7 ระบบบัญชีกองทุน

2.1 นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นกองทุนละหนึ่งล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการสนับสนุนการลงทุนสร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้เพิ่มขึ้นแก่ประชากรในหมู่บ้านทุกหมู่บ้านสามารถผลิตสินค้าออกมาจำหน่ายได้ทำให้เกิดธุรกิจขนาดย่อมขึ้นในครัวเรือน

หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

นโยบายดังกล่าวมาแล้วจะประสบผลสำเร็จได้ มีส่วนประกอบด้วยหลักสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การมีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. การบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน
3. การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินตามแนวทางในหมู่บ้าน เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา
4. การติดตามและประเมินผล โดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกองทุน

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คือ

1. สามารถใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้การลดรายจ่าย และสร้างสัมพันธภาพที่ดีแก่ประชาชน
2. เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระบบฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ของแต่ละท้องถิ่นและสังคมโดยรวม
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และมีความคิดริเริ่มเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนให้เข้มแข็งขึ้นกว่าเดิม และมีการสร้างอาชีพเสริมธุรกิจแบบพอเพียง คือ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
4. ส่งเสริมประชากรในหมู่บ้านให้มีความสามารถบริหารจัดการกองทุนด้วยตนเอง
5. ประชากรในท้องถิ่นของหมู่บ้านมีศักยภาพ ความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมของตนเองภายในหมู่บ้าน

ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีดังนี้คือ

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

2. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบด้วย 2 หมวด คือ

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีชื่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นประธาน รองประธานที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายมีทั้งหมดสามคน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็นคณะกรรมการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรีให้เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการสามารถแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกินสี่คน มีที่ปรึกษาคณะกรรมการอย่างน้อยสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

การประชุมของคณะกรรมการ กรรมการจะต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมที่สมบูรณ์ ในการประชุมคราวใดถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานผู้ที่มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงเดียวในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

กองทุนหมู่บ้านจะต้องมีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ คือ

1. ทำหน้าที่ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
2. ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะกรรมการ
3. ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและกองทุน
4. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้งนโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุน
5. ดำเนินงานและประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการจัดตั้งกองทุนและแนวทางการบริหารกองทุน
6. มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
7. คณะกรรมการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน
8. ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือและข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
9. ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
10. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
11. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

2.3 การติดตามสังเกตการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่าง ๆ คือ

1. กระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุน จะต้องเป็นไปตามข้อที่ 41 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

1.1 จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุม จะต้องมีความครัวเรือนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านนั้น ๆ

1.2 การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

1.2 การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

1.3 การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนร่วมกันกำหนดการคัดเลือกประธาน รองประธาน คณะกรรมการกองทุน

2. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 17 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

2.4 การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามสภาพความเป็นจริงสำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
2. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
3. ความรู้ประสบการณ์ และความมั่นใจในการบริหารกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
4. ระเบียบข้อบังคับในการดำเนินการกองทุน
5. การมีส่วนร่วมของประชากรในหมู่บ้าน หรือสมาชิกในการจัดการกองทุน
6. การปฏิบัติของสมาชิกตามระเบียบและข้อบังคับของกองทุน
7. การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุนหมู่บ้าน

2.5 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา คือ

1. ที่ตั้งกองทุนหมู่บ้านหนองโสน คือ เลขที่ 68 หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา 30170

2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

- 2.1 แหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
- 2.2 เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น และเงินรับฝาก
- 2.3 เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก

2.4 เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดีมีคุณธรรม

3. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังนี้

3.1 เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ

3.2 เงินกู้ยืม

3.3 ดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน

3.4 ค่าธรรมเนียมแรกเข้า

3.5 เงินค่าหุ้น

3.6 เงินทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพัน หรือภาระติดพัน

อื่นใด

4. คุณสมบัติของสมาชิก

4.1 เป็นผู้พักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมาในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือนก่อนการจัดตั้งกองทุน

4.2 เป็นผู้มิมีนิสัยอันดั่งาม มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุนและสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน

4.3 เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน

4.4 เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุน ได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก

4.5 อดทน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ

4.6 มีเงินฝากสัจจะ และถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้นแต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน

5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

5.1 ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน

5.2 ผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 3 สามารถยื่นความจำนง หรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนได้เดือนละ 1 ครั้ง โดยสามารถสมัครได้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม องค์กร ชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจ

5.3 คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกโดยชอบธรรม

6. การพ้นสภาพเป็นสมาชิก

6.1 ตาย

6.2 ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน

6.3 วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

6.5 จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุน หรือแสดงตนเป็นปรปักษ์ หรือไม่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าด้วยประการใด

6.6 จงใจปิดบังความจริงอันควรแจ้งให้ทราบในใบสมัครสมาชิก

6.7 นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้

6.8 มีลักษณะ และคุณสมบัติและคุณสมบัติไม่ตรงกับข้อ 3

2.6 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านนั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอกู้ทั้งหมดหรือบางส่วน ให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารทราบโดยเร็ว คณะกรรมการแต่งตั้งผู้แทนกรรมการอย่างน้อยสองคน เป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมของสัญญาแต่ละราย การชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนผู้กู้ต้องชำระให้แล้วเสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ทำสัญญา

กรณีผู้กู้ยืมผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงินให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามที่ระเบียบของกองทุนหมู่บ้านกำหนดไว้ เว้นแต่ผู้กู้ยืมได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

2.7 หลักประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model

รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model

สตีฟเฟลปป์ (ฮ้างใน จำเนียร สุขหลาย และคณะ) ได้เสนอแบบจำลอง CIPP เพื่อประเมินผลโครงการ ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่า “เป็นกระบวนการของการวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อความเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกที่มีอยู่”

แบบจำลอง CIPP ประเมินด้านต่าง ๆ

1. การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม เป็นการประเมินให้ได้มาซึ่งเหตุผลเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยจะเน้นในด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการและความจำเป็นในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค อันจะนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการพิจารณาตัดสินใจที่เหมาะสมของแผนงานที่จะประเมินในด้านต่าง ๆ

3. การประเมินกระบวนการ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

- เพื่อหาและทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการหรือการดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้

- เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจวางแผนงาน

- เพื่อเป็นการสะสมถึงการปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ส่วนประกอบที่สำคัญของการประเมินกระบวนการมี 4 ข้อ คือ

- การจัดหานักประเมินกระบวนการเต็มเวลา

- เครื่องมือที่เป็นสื่อในการบรรยายกระบวนการ

- การร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างนักประเมิน โครงการและบุคลากร

ในโครงการ หรือในแผนงานของตนเอง

- การปรับปรุงโครงร่างการประเมินอยู่เป็นนิจ

4. การประเมินผลผลิต เพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จ ไม่เฉพาะเมื่อสิ้นสุดวัฏจักรของโครงการเท่านั้นแต่ยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งในระหว่างการปฏิบัติตามโครงการด้วย

2.8 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นโครงการที่มุ่งสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติกองทุนแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่ความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการจัดสรรทุนการศึกษาแก่บัณฑิตให้เข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมินโครงการ โดยกำหนดให้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษา โดยเนื้อหาหลักสูตรจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การจัดทำโครงการ การบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี การวิเคราะห์ การวิจัย และการประเมินผลโครงการ การออกแบบผลิตภัณฑ์ รวมถึงการเรียนรู้ชุมชนการประเมินผลของกองทุนและพัฒนากองทุนหมู่บ้านที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ

2.9 เอกสารเพิ่มเติม

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง แห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
2. คู่มือสำหรับประชาชนเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัด นครราชสีมา
4. คู่มือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการ และการประเมินโครงการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
5. ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา (Evaluation for Development) หลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมินโครงการตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ.2545 (1)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

3.1 วิธีการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านหนองโสน ช่วงเวลาวิจัยระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2545 ได้ใช้แนวความคิดเชิงระบบเรียกว่า CIPP Model ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เสนอไว้ในบทที่ผ่านมาซึ่งประกอบด้วยการประเมินทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของชุมชนท้องถิ่น ตามหน่วยระบบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้แก่

- ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านหนองโสน
- สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน
- วัฒนธรรมและประเพณี
- โครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรธรรมชาติ
- ความยุติธรรมของผู้นำชุมชนหมู่บ้าน
- การรักใคร่ปรองดองและให้ความร่วมมือกันระหว่างประชากรในหมู่บ้าน

2. การประเมินปัจจัย (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบการบริหารจัดการและของหน่วยระบบกิจการของผู้กู้ ได้แก่

- นโยบายของรัฐบาลเงินกองทุนจำนวนหนึ่งล้านบาท
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- การเตรียมความพร้อม การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
- การประชาสัมพันธ์

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการของสองระบบ คือ หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบบริหารจัดการกองทุน ,หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบกิจการของผู้กู้ ได้แก่

- การจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน
- การจัดระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้าน
- กิจกรรมของสมาชิกกองทุนที่เกี่ยวกับการขอกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน
- มีการตรวจสอบสำหรับสมาชิกที่กู้เงินไปสามารถทำตามโครงการได้เกี่ยวกับ

การใช้เงินกู้

- การจัดทำรายงานสรุปผลของกองทุนในหมู่บ้านและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ

- การจัดสรรผลประโยชน์

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นในหน่วยระบบการบริหารจัดการกองทุนและหน่วยระบบกิจการของผู้กู้แต่ละราย คือ

- จำนวนสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
- จำนวนผู้ได้กู้เงินกองทุน ยอดสุทธิเงินที่ปล่อยให้สมาชิกกู้
- จำนวนผู้ที่ได้เงินกู้ไปแล้วสามารถนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
- จำนวนผู้ชำระคืนเงินกู้ของกองทุนเมื่อถึงกำหนดระยะเวลาชำระคืน
- ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน
- ความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เกิดขึ้นจากกองทุนเงินล้าน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านหนองโสน มีครัวเรือนทั้งหมด 130 ครัวเรือน มีประชากรทั้ง 655 คน เป็นชายจำนวน 324 คน หญิงจำนวน 331 คน

กลุ่มตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมิน โดยวิธีการสุ่ม จำแนกออกได้ดังนี้

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	10 คน
สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	87 คน
สมาชิกที่ได้รับอนุมัติให้กู้เงินกองทุน	จำนวน	57 คน
สมาชิกทั่วไป	จำนวน	30 คน
ประชากรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนในหมู่บ้าน	จำนวน	568 คน
ผู้นำหมู่บ้านได้แก่ผู้ใหญ่บ้าน	จำนวน	1 คน

3.3 ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ

โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวมตามแนวคิดเชิงระบบประกอบด้วย 2 หน่วยระบบดังนี้ คือ

หน่วยระบบ A คือหน่วยระบบบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

1. ปัจจัยนำเข้า ได้แก่

- 1.1 นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
- 1.2 เงินจัดสรรจำนวนหนึ่งล้านบาท
- 1.3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- 1.4 เงินที่สมาชิกกู้แล้วชำระคืน
- 1.5 จำนวนสมาชิกที่สมัครกู้เงิน
2. กระบวนการ ได้แก่
 - 2.1 การคัดเลือกผู้กู้
 - 2.2 การแนะนำวิธีการทำธุรกิจแบบครัวเรือน
 - 2.3 การรับชำระหนี้
 - 2.4 การจัดทำบัญชี
 - 2.5 การช่วยประชากรหาตลาด
 - 2.6 นักศึกษาผ่านงาน

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย

1. ตัวชี้วัดบริบท
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า
3. ตัวชี้วัดกระบวนการ
4. ตัวชี้วัดผลลัพธ์

3.4 ตัวชี้วัดข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เป็น มนุษย์ เอกสารต่าง ๆ หรือ แหล่งข้อมูลที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติของตัวชี้วัดนั้น ๆ โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

1. บร.1-บร.12(แบบเก็บรายงานบริบทชุมชนหมู่บ้าน)
2. การศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
3. การจัดเวทีประชาคมชาวบ้านและจัดกลุ่มเสวนาสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน
4. การจัดให้มีการประชุมกองทุนหมู่บ้าน
5. การสังเกตโดยเข้ามีส่วนร่วม
6. การสังเกตโดยไม่มีส่วนร่วม

หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลมาจัดทำให้เป็นระบบระเบียบให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จากนั้นนำมาเรียบเรียงเข้าหน่วยระบบของการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบกองทุนหมู่บ้านแบ่งเป็น 2 ระดับคือ

1. บริบทระดับประเทศ ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ หรือตัวชี้วัดบริบทภายนอกประกอบได้ด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

- 1.1 ความยากจนของประเทศ
- 1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม
- 1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ
- 1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน
- 1.5 ความเดือนร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน
- 1.6 บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคน เรียกว่า ความล้ม

สลายของท้องถิ่นชนบท

- 1.7 ค่านิยมตามยุคสมัยต่างประเทศ

2. บริบทระดับท้องถิ่น เช่น สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน สภาพป่าและหนองน้ำ สภาพที่ดินทำกินของชาวบ้านในหมู่บ้าน

ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น หรือตัวชี้วัดบริบทภายในท้องถิ่น ประกอบไปด้วย

- 2.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านหนองโสน
- 2.2 สภาพความเป็นอยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- 2.3 ทางด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้านว่ามีความเข้มแข็งหรือไม่
- 2.4 ทางด้านประเพณีวัฒนธรรมปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน
- 2.5 ข้อมูลจากสื่อต่างๆ ที่ผู้นำหมู่บ้านประชาสัมพันธ์

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมิน ดังนี้

1. แบบรายงาน บร.1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน)

ศึกษาและรวบรวมข้อมูลมือสอง (Secondary Data) คือ ข้อมูลที่ทางราชการได้เก็บรวบรวมไว้แล้ว ได้แก่

- ข้อมูล กชช 2 ค
- ข้อมูล จปฐ.
- เอกสารบรรยายสรุปข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาของหมู่บ้าน
- แผนที่หมู่บ้าน

2. แบบรายงาน บร.2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน) โดยการสุ่มตัวอย่างความคิดเห็นของประชากรในหมู่บ้านประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน

3. แบบรายงาน บร.3 (แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง โดยการสุ่มตัวอย่างประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน

4. แบบรายงาน บร.4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน) รวบรวมจากเอกสารของกองทุนหมู่บ้านที่สมาชิกได้กู้เงินไปแล้วและสัมภาษณ์จากคณะกรรมการกองทุน

5. แบบรายงาน บร.5 (แบบรายงานผลการจัดเวทีประชาคม การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งหมู่บ้านและระดับตำบล)

6. แบบรายงาน บร.6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีประชาคมกลุ่มผู้กู้เงินการประกอบกิจการต่าง ๆ ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทั้งหมู่บ้านและระดับตำบล)

7. แบบรายงาน บร.7 (แบบรายงานสรุปการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนในทัศนคติของประชากร)

8. แบบรายงาน บร.8 (โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ SMEs ขนาดย่อม)

9. แบบรายงาน บร.9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์โดยเจาะลึกเป็นประเด็นต่าง ๆ ตามคู่มือบันทึกกองทุนหมู่บ้าน)

10. แบบรายงาน บร.10 (แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน)

11. แบบรายงาน บร.11 (แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณีของสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน)

12.แบบรายงาน บร.12 (การวิเคราะห์จัดทำแม่บทชุมชน)ในกระบวนการ AIC การวิเคราะห์แผนแม่บทชุมชน

ในการดำเนินการกำหนดตัวชี้วัดโครงการ ผู้ปฏิบัติงานโครงการจะต้องทราบว่าโครงการที่ตนรับผิดชอบจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งตัวชี้วัดจะมีทั้งในส่วนแสดงถึงลักษณะในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

3.6 ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา

โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยภาพรวมตามแนวคิดเชิงระบบประกอบไปด้วย 2 หน่วยระบบ ดังนี้

หน่วยระบบ A หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

หน่วยระบบ B หน่วยระบบการดำเนินการของผู้กู้แต่ละราย

หน่วยระบบ C หน่วยบริบทของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B

ดังนั้นในการกำหนดตัวชี้วัด เพื่อที่จะประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ประกอบด้วย

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator) สำหรับตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A ประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 2.1 นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - 2.2 เงินทุนจัดสรรจำนวนหนึ่งล้านบาท
 - 2.3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหมู่บ้าน
 - 2.4 เงินที่ผู้กู้ชำระคืน
 - 2.5 ผู้สมัครขอกู้
3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ A ประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 3.1 การคัดเลือกผู้กู้
 - 3.2 การแนะนำวิธีทำธุรกิจ
 - 3.3 การรับชำระหนี้
4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
 - 4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result)
 - จำนวนผู้กู้
 - ยอดเงินผู้กู้
 - 4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
 - จำนวนผู้ที่ได้กู้
 - จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน
 - 4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)
 - กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง
 - ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้
 - ท้องถิ่นมีเครือข่ายทางการตลาด

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย ประกอบด้วยตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

1. ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับ ตัวชี้วัดระดับประเทศของหน่วยระบบ A

1. ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับ ตัวชี้วัดระดับประเทศของหน่วยระบบ A

2. ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น ซึ่งเน้นตัวชี้วัดบริบทเดียวกับ ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่นของหน่วยระบบ A

2.1 ตัวชี้วัดบริบทเฉพาะตัว ประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

- ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว
- ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ
- หนี้สินของผู้กู้
- อาชีพหลักของผู้กู้
- รายได้ของครอบครัว
- ประสบการณ์ในการดำเนินการ

2.2 ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B ประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

- เงินที่กู้มาได้
- เงินอื่น ๆ
- เทคนิควิธีทำงาน
- กำลังทำงาน

2.3 ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ B ประกอบด้วยตัวแปร คือ

- การทำการกู้ยืม
- การหาตลาดที่ดี
- การทำบัญชี
- การวิเคราะห์ประเมิน

3. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

3.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) คือ

- รายได้เป็นเงิน
- ผู้กู้ได้ผลผลิตเป็นสิ่งที่ของ

3.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

- ผู้กู้ได้ขยายกิจการ
- ผู้กู้ได้ทำการกู้ยืมด้วยเทคนิควิธีที่ดีขึ้นอันเนื่องมาจากการ ได้ศึกษา

กันคว่ำ ด้วยตนเอง

3.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ได้แก่

- ผู้ที่มีการพึ่งตนเอง
- ผู้ที่มีศักยภาพและมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดการประเมินโดยภาพรวมของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B นั้นมีความเชื่อมโยงต่อกัน เช่น ปังจัญนำเข้าของหน่วยระบบ A บางตัว ต้องพึ่งผลผลิตของหน่วยระบบ B คือ รายได้เป็นเงิน ผู้ดูแลรายต้องส่งความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านต้องประเมินทั้ง 2 หน่วยระบบ เพราะหน่วยระบบ A ประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ได้จากหน่วยระบบ B กล่าวคือ ถ้าหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้ประสบความสำเร็จ เงินที่ผู้ชำระคืนก็จะส่งเข้าไปเป็นปังจัญนำเข้าให้แก่หน่วยระบบ A มากขึ้น ในทำนองคล้ายกันกับผลผลิตของหน่วยระบบ A คือ ยอดเงินกู้ที่ให้กับผู้ใช้ ถ้าออกไปสู่คนดีและมากพอ หน่วยระบบ B จะประสบความสำเร็จด้วย

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากกลุ่มเป้าหมายหรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการตอบคำถามในประเด็นที่ต้องการประเมิน ข้อมูลที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ จำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้เป็นตัวเลขอย่างชัดเจน เป็นข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติได้หลากหลายวิธี เช่น รายได้ของชาวบ้าน จำนวนสมาชิกในครอบครัว
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ที่เป็นการบรรยายความเกี่ยวกับความคิดเห็น เจตคติ ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่แตกต่างจากข้อมูลเชิงปริมาณโดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ อาทิ การวิเคราะห์คุณลักษณะ การวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลประเภทนี้ได้แก่ ความเข้าใจของชาวบ้านเกี่ยวกับกองทุน ทักษะที่มีต่อกองทุน การเปลี่ยนแปลงของหมู่บ้านหลังจากกองทุนหมู่บ้านฯ ได้เข้าสู่หมู่บ้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนเริ่มต้น ตั้งแต่การระบุประเด็นที่ต้องการการเก็บรวบรวม การจัดลำดับข้อมูลอย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนแน่นอน และมีการกำหนดตัวชี้วัดของประเด็นที่ต้องการประเมินซึ่งข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มีทั้งในเชิงปริมาณที่เป็นตัวเลขและเชิงคุณภาพที่เป็นการบรรยายลักษณะของข้อมูล (1)

(1) สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา . 2545 . หน้า 96-100

เป็นกระบวนการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาจัดกระทำให้เป็นระบบ ระเบียบ เพื่อสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการทำความเข้าใจ แปลความ และสรุปความ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนของการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การจำแนกประเภทข้อมูล แล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์โดยการเลือกใช้ค่าสถิติที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ระดับของข้อมูล แล้วนำข้อมูลนั้นมาคำนวณ การวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 ประเภท คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของตัวเลขแล้วสรุปผลโดยใช้ค่าสถิติ เพื่อที่จะนำค่าสถิติไปใช้ตอบคำถามในประเด็นที่ต้องการการนำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาหาค่าทางสถิติ โดยค่าสถิติที่ได้นำมาใช้ดังนี้

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นค่าสถิติที่แสดงจำนวนในลักษณะของความถี่ของข้อมูลที่เกิดขึ้นในแต่ละสถานการณ์ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกันอย่างง่าย ๆ ใช้สูตรการคิดคำนวณ ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มเป้าหมาย}}{\text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}} \times 100$$

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของข้อความที่เขียนบรรยายความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดให้แล้วสรุปผลโดยการประมวลความคิดเห็นเป็นข้อความที่จะนำไปใช้อธิบายในประเด็นที่ต้องการ ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลและแจกแจงประเด็นที่ต้องการประเมินเป็นประเด็นย่อย ๆ

2.2 จัดกลุ่ม จำแนกประเภทของสิ่งที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.5 วิเคราะห์สาเหตุและการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์ในการดำเนินการของโครงการ

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

ผลการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านประกอบด้วยรายงานข้อมูลที่ได้ตามกรอบความคิดทฤษฎี ชิพโมเดล (CIPP Model) ซึ่งมี 3 ตอน คือ

1. ผลการประเมินบริบทท้องถิ่นและชุมชน
2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม
3. ผลการประเมินผลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้
4. สรุปผลในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้าน
5. บรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์ คือ

5.1 เพื่อทราบถึงความเจริญเติบโตสภาพของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

5.2 เพื่อทราบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการมีความเข้มแข็งประชากรในหมู่บ้านหนองโสนทุกคนสามารถพึ่งพาตนเองได้

5.3 เพื่อทราบถึงปัญหาการจัดการและบริหารของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนและสามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหากองทุนหมู่บ้านหนองโสนได้

โดยการใช้หลักการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Evaluation) เป็นสำคัญ ถ้าประเมินโดยไม่สามารถตั้งเกณฑ์ได้ก็จะนำเสนอข้อมูลสภาพจริงเท่านั้น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

4.1 ผลการประเมินบริบทท้องถิ่นและชุมชน

บริบทท้องถิ่น

ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา สมัยก่อนคนกลุ่มแรกที่มาตั้งหมู่บ้านหนองโสนอพยพมาจากบ้านตะคลองหลง ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา และมาจากบ้านเมืองเก่าที่อยู่อำเภอเดียวกันนี้เองที่มาของชื่อหมู่บ้านหนองโสนอดีตทางด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้าน มีหนองน้ำใหญ่มีต้นโสนขึ้นเต็มไปทั่วบริเวณนั้น คนรุ่นแรกที่มาอาศัยอยู่เรียกชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านหนองโสน” ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน เลี้ยงโค กระบือ ปลูกถั่ว งา ปอ มาอยู่สักพักเริ่มเห็นดินอุดมสมบูรณ์ก็หันมาปลูกผัก ทำนา ได้ผลผลิตก็เลยปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่อย่างถาวร ต่อมาเมื่อมีคนมาอยู่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงมีการอพยพจากที่อื่นมาอยู่เพิ่มมากขึ้นและรวมกันตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2453 และได้ตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า “บ้านหนองโสน”

ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ ติดบ้านบุใหญ่ หมู่ที่ 7 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน

ทิศตะวันออก ติดบ้านคอนกอก หมู่ที่ 6 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน

การขยายตัวของประชากร

ประชากรในหมู่บ้านหนองโสนอาศัยอยู่กันแบบครอบครัวเดี่ยวมีการกระจายกันอยู่ภายในบริเวณหมู่บ้านซึ่งชาวบ้านจะพากันเรียกว่า คุ่มเหนื่อ คุ่มใต้ จากข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) มีจำนวนประชากรประมาณ 655 คน เป็นชายจำนวน 324 คน เป็นหญิงจำนวน 311 คน มีบ้าน 133 หลังคาเรือน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรจำแนกตามลักษณะอายุของประชากร

ประชากร	จำนวนประชากร
ประชากรวัย 1 วัน – 3 ปีเต็ม	28 คน
3 ปี 1 วัน – 6 ปีเต็ม	39 คน
6 ปี 1 วัน – 12 ปีเต็ม	95 คน
12 ปี 1 วัน – 14 ปีเต็ม	27 คน
15 ปี 1 วัน – 18 ปีเต็ม	36 คน
18 ปี 1 วัน – 50 ปีเต็ม	302 คน
50 ปี 1 วัน – 60 ปีเต็ม	61 คน
60 ปี 1 วัน ขึ้นไป	67 คน

แหล่งน้ำที่สำคัญของหมู่บ้าน

ปัจจุบันมีแหล่งน้ำเหลืออยู่ในหมู่บ้านไม่มากนักเพราะหนองน้ำใหญ่เปลี่ยนมาเป็นที่ทำมาหากิน คือ ไร่ นา ของชาวบ้าน ซึ่งชาวบ้านจะเรียกหนองน้ำว่า สระมีทั้งสระสาธารณะและสระส่วนบุคคล ส่วนใหญ่ชาวบ้านใช้อุปโภคและบริโภค

ด้านเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพของประชากรในหมู่บ้านหนองโสน คือ

- อาชีพทำนา 130 ครอบครัว
- อาชีพค้าขาย 4 ครอบครัว
- อาชีพทำสวน 68 ครอบครัว
- รับราชการ 2 ครอบครัว
- รับจ้างต่าง ๆ 70 ครอบครัว
- อาชีพเลี้ยงสัตว์ 10 ครอบครัว

ด้านการศึกษา

หมู่บ้านหนองโสนมีโรงเรียนระดับประถม 1 แห่ง คือ โรงเรียนกิริวัฒนศักดิ์มีอาจารย์ 8 คน ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2522

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับอนุบาลและชั้นประถม

ชั้นอนุบาล 1	มี 1 ห้อง มีเด็ก 21 คน
ชั้นอนุบาล 2	มี 1 ห้อง มีเด็ก 15 คน
ชั้น ป. 1	มี 1 ห้อง มีเด็ก 19 คน
ชั้น ป. 2	มี 1 ห้อง มีเด็ก 24 คน
ชั้น ป. 3	มี 1 ห้อง มีเด็ก 22 คน
ชั้น ป. 4	มี 1 ห้อง มีเด็ก 20 คน
ชั้น ป. 5	มี 1 ห้อง มีเด็ก 23 คน
ชั้น ป. 6	มี 1 ห้อง มีเด็ก 11 คน

ด้านสาธารณูปโภค

ถนนเมื่อก่อนเริ่มก่อตั้งหมู่บ้านมีสภาพเป็นถนนแบบทางเกวียน เป็นถนนลูกรัง เมื่อ พ.ศ. 2513 เป็นถนนลาดยาง เมื่อ พ.ศ. 2540 ถนนในหมู่บ้านมีความยาวทั้งหมด 1,900 เมตร ไฟฟ้าเริ่มเข้าสู่หมู่บ้านเมื่อ พ.ศ. 2526 และมีน้ำประปาเข้าสู่หมู่บ้านเมื่อ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2541 ชาวบ้านบางส่วนยังคงใช้น้ำบาดาลอยู่บ้าง

ด้านวัฒนธรรมและประเพณี

ประชากรทุกคนในหมู่บ้านหนองโสนนับถือศาสนาพุทธ ในหมู่บ้านมีวัด 1 แห่ง ชื่อวัดใหม่หนองคูมีพระสามรูป ชาวบ้านในหมู่บ้านยังยึดถือประเพณีและวัฒนธรรมไทยทุกเรื่อง ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ปัจจุบันยังคงอนุรักษ์และดำรงรักษาไว้อยู่ วัดยังเป็นแหล่งร่วมทางพระพุทธศาสนาเป็นแหล่งการศึกษาทางธรรมและเป็นที่พักทางจิตใจให้กับประชาชน

4.2 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 โดยภาพรวมมีดังนี้

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

1. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A

1.1 นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจากการสัมมนาและการเปิดเวทีประชาคมชาวบ้านภายในหมู่บ้านพบว่า ชาวบ้านมีความเข้าใจและไม่เข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองว่าเป็นกองทุนที่รัฐบาลให้มีการจัดการภายในหมู่บ้านโดยให้เงินจำนวนหนึ่งล้านบาทเป็นทุนในการนำมาพัฒนาภายในหมู่บ้านโดยให้ประชากรที่มีความประสงค์ต้องการนำเงินมาเสริมสร้างอาชีพหรือเพื่อมาลดรายจ่าย เช่น การลดหนี้ของชาวบ้าน ในเริ่มแรกของการมีโครงการกองทุนหมู่บ้านเข้ามาชาวบ้านยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับกองทุน คิดแต่เพียงว่ารัฐบาลนำเงินมาให้หมู่บ้านละหนึ่งล้านบาทเท่านั้น ไม่ทราบว่าต้องดำเนินการอย่างไร จึงจะได้เงินหนึ่งล้านบาทเข้ามาในหมู่บ้าน หลังจากนั้นทางหัวหน้าหมู่บ้านได้ทำการประกาศอธิบายและจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านขึ้นเพื่อเป็นการอธิบายถึงการจัดตั้งกองทุนนี้ขึ้นมา ถ้าชาวบ้านไม่ให้ความร่วมมือในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านก็ไม่สามารถจัดตั้งกองทุนขึ้นได้ ปัญหาของการไม่เข้าใจในกองทุนของสมาชิกเป็นการไม่ให้ความร่วมมือและขาดความสนใจในการรับฟังข่าวสาร

1.2 เงินหนึ่งล้านบาท ที่รัฐบาล ได้จัดสรรให้กับหมู่บ้านที่มีความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อได้รับอนุมัติเงินแล้ว หมู่บ้านได้ทำการจัดสรรเงินให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้ยื่นแบบขอกู้เงินตามระเบียบกองทุนหมู่บ้าน ปัจจุบันเงินจำนวนหนึ่งล้านบาทได้ถูกจัดสรรให้แก่สมาชิกผู้มีสิทธิ์กู้ครบหนึ่งล้านบาทแล้ว

1.3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่เลือกมาบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านมีจำนวน 10 คน เป็นผู้ชายกับผู้หญิงจำนวนเท่ากัน คือ 5 คนเพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านได้มีจัดแบ่งหน้าที่ตามความสามารถและเห็นสมควรของคณะกรรมการ ในการบริหารงานของคณะกรรมการจะใช้หลักเสียงข้างมากในการตัดสินใจปัญหาเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งในการบริหารงาน แต่ก็มีปัญหาในการขัดแย้งอยู่บ้างในเรื่องความไม่เข้าใจซึ่งกันและกันแต่จะใช้หลักเสียงข้างมากในการแก้ปัญหา

1.4 เงินที่ผู้ชำระจะต้องคืนสำหรับเงินกองทุนหมู่บ้านหนองโสนระเบียบระบุให้ชำระเป็นรายปีทุกคนในส่วนนี้จึงยังไม่พบปัญหาการชำระเงินกู้คืน

2. ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

2.1 กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน การคัดเลือกผู้กู้ของกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการจะพิจารณาตามแบบขอขึ้นกู้ของสมาชิก จำนวนเงินที่ขอกู้ และความสามารถในการชำระหนี้ได้ของสมาชิก และพิจารณาจากความเป็นไปได้ของโครงการที่กู้ยืม ในการคัดเลือกผู้กู้กองทุนหมู่บ้าน ทางคณะกรรมการทั้งหมดจะร่วมประชุมพิจารณาแบบขอขึ้นกู้ของสมาชิกเป็นราย ๆ ไป โดยการเสนอสมาชิกแต่ละรายว่าจะได้รับอนุมัติจำนวนเงินเท่าใด และลงความเห็นในการอนุมัติเงินกู้ให้กับสมาชิก สำหรับสมาชิกทุกคนที่ยื่นกู้จะได้รับการอนุมัติเงินกู้ทุกคนเป็นรอบ ๆ ไป

2.2 การรับชำระหนี้ของกองทุน การชำระเงินคืนของสมาชิกชำระเป็นรายปี เมื่อถึงกำหนดชำระเงินต้นพร้อมกับดอกเบี้ยให้กับธนาคารชาวบ้านจะสามารถนำเงินกู้มาชำระคืนได้ทันกำหนดครบทุกรายเพื่อเข้าบัญชีกองทุนหนึ่งล้านบาทและยื่นแบบชำระหนี้ให้กับกองทุนหมู่บ้านเพื่อสำหรับการทำบัญชีต่อไปและสมาชิกคนอื่น ๆ จะได้กู้เงินกองทุนต่อไป

2.3 การทำบัญชีของกองทุน การจัดทำบัญชีของกองทุนจะแยกเป็นเล่ม ๆ เพื่อง่ายต่อการลงบัญชีและเข้าใจง่าย จัดทำบัญชีเงินฝากและบัญชีค่าใช้จ่ายของกองทุนอย่างรอบคอบ เดือนละ 1 ครั้งและติดประกาศอย่างเปิดเผย ณ ที่ทำการกองทุนให้สมาชิกรับทราบ สำหรับผู้จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านการบัญชีพอสมควร และมีการศึกษาที่สูงจึงทำให้การทำบัญชีเป็นไปได้อย่าง

ในการอนุมัติตั้งจ่ายเงินและการเปิดบัญชีทางคณะกรรมการจะมีมติในที่ประชุมให้กรรมการจำนวน 5 คนเป็นผู้เปิดบัญชี และมีอำนาจในการอนุมัติตั้งจ่ายเงินแต่ต้องได้รับการอนุมัติตามในห้าของผู้มีอำนาจ

3. ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ผลโดยตรง พบว่า จำนวนผู้ได้กู้ปัจจุบันที่ได้อนุมัติเงินทั้งหมด 57 ราย โดยนำเงินไปดำเนินการประกอบอาชีพหรือทำกิจกรรมดังนี้

การผลิตทางการเกษตร	จำนวน 15 ราย	รวมเงินกู้ 220,000 บาท
พัฒนาอาชีพการค้าขาย	จำนวน 5 ราย	รวมเงินกู้ 100,000 บาท
การบริการ	จำนวน 2 ราย	รวมเงินกู้ 40,000 บาท
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	จำนวน 2 ราย	รวมเงินกู้ 30,000 บาท

3.2 ผลกระทบโดยตรง พบว่า

จำนวนผู้กู้เงินกองทุนหนึ่งล้านบาทสมาชิกที่ได้ขอยืมกู้ไม่ได้รับการอนุมัติเงินกู้ครบทั้งหมดคือสมาชิกมีทั้งหมด 87 ราย แต่อนุมัติให้กู้เพียง 57 รายเท่านั้นเพราะกลัวว่าสมาชิกที่กู้เงินไปแล้วแต่ละรายจะได้จำนวนเงินน้อยและไม่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ที่ได้ขอยืมกู้เอาไว้ทำให้ผู้กู้บางรายไม่สามารถนำมาประกอบอาชีพตามที่ได้เขียนไว้ในคำขอยืมกู้ได้ สมาชิกบางรายเมื่อได้เงินกู้ก็นำไปชำระหนี้ทั้งในระบบและทั้งนอกระบบไม่นำเงินไปประกอบอาชีพตามที่ขอยืมไว้ สำหรับผู้กู้บางรายก็นำไปประกอบโครงการจริง

3.3 ผลกระทบทางอ้อม พบว่า

ในสภาพความความเป็นจริงของหมู่บ้านผู้กู้ สำหรับกองทุนหมู่บ้านทางคณะกรรมการได้ติดตามประเมินผลของสมาชิกผู้กู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ ว่าผู้กู้ได้นำไปใช้ตามที่ขอยืมหรือไม่และเพื่อทราบถึงปัญหาของการไม่นำเงินไปใช้ตามที่ขอยืมไว้เพื่อจะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหานั้น

สำหรับหมู่บ้านมีเครือข่ายในการเรียนรู้จากกลุ่มย่อยภายในหมู่บ้านโดยการจัดตั้งของคนภายในหมู่บ้านเพื่อทำการแก้ไขปัญหาของการไม่มีอาชีพ การว่างงานกลุ่มแม่บ้าน

บ้าน และยังเป็นแหล่งเงินทุนให้กับสมาชิกในการนำไปหมุนเวียนในการประกอบอาชีพอีกทางหนึ่ง และเป็นทางเลือกหนึ่งของคนภายในหมู่บ้าน

4. ผลประเมินหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือหน่วยระบบการดำเนินงานของผู้นำแต่ละราย

4.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วย B

4.2 ความรู้ความสามารถของผู้นำและครอบครัว

สมาชิกผู้นำแต่ละรายจะเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือภรรยาที่ขอกู้ มีความรู้ความสามารถจากประสบการณ์ และการเรียนรู้จากท้องถิ่น จะเป็นลักษณะครอบครัวเดียว อาชีพหลักส่วนใหญ่ของผู้นำจะมีอาชีพรับจ้างและค้าขาย สำหรับผู้นำส่วนใหญ่จะมีหนี้สินเดิมอยู่เป็นหนี้ของธนาคารและหนี้สินนายทุนนอกระบบซึ่งก็มีอัตราดอกเบี้ยที่สูง

ประสบการณ์ในการดำเนินงานของผู้นำกองทุนหมู่บ้าน ผู้นำมีประสบการณ์ในการดำเนินงานอยู่เดิมแล้วในส่วนของการกู้ไปค้าขาย เพราะส่วนใหญ่ที่ผู้นำจะนำเงินไปขายกิจการเดิมและเป็นทุนหมุนเวียนให้กิจการที่มีอยู่เดิม ในส่วนของการกู้ไปทำการเกษตรผู้นำได้ทำอาชีพเกษตรอยู่ก่อนแล้ว เพื่อเป็นทุนในการไถ การปลูก การเก็บเกี่ยว ในการเลี้ยงสัตว์ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงสุกร วัว ปลา ไก่ชน บางรายเลี้ยงอยู่แล้วจึงไม่ประสบปัญหาในการเลี้ยงสัตว์ เพราะมีประสบการณ์ในการเลี้ยงอยู่แล้ว ส่วนที่ไม่เคยเลี้ยงหรือไม่มีประสบการณ์มาก่อนพยายามศึกษาและหาข้อมูลเพื่อให้ได้ผลผลิตดีที่สุดก่อให้เกิดกำไรสูงสุด

4.3 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า

1. จำนวนเงินที่ได้จากการกู้กองทุน จำนวนเงินหนึ่งล้านบาทได้จัดสรรให้กับสมาชิกผู้นำหมดแล้วแต่ไม่สามารถกู้เงินกองทุนได้ทุกคน จำนวนเงินที่จัดสรรให้ผู้นำปัจจุบันเป็นจำนวน 1,000,000 บาทส่วนที่เกินมา 11,574 บาท คือเงินทุนสะสมสุทธิบวกกับเงินสดในมือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

2. เงินอื่นๆ เงินที่ได้จากโครงการที่เข้ามาภายในหมู่บ้านไม่ว่าจะเป็นโครงการ SIF หรือจาก กขคจ. ที่ทางรัฐได้จัดสรรเข้ามาภายในหมู่บ้านเพื่อให้ท้องถิ่นมีเงินทุนในการทำโครงการเพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของหมู่บ้าน ชาวบ้านก็ได้จากเงินส่วนนี้มาช่วยในการพัฒนาส่วนหนึ่ง และเงินกู้จากธนาคารและเงินกู้นอกระบบที่ชาวบ้านจะกู้เนื่องจากได้เงินง่ายแต่ดอกเบี้ยจะแพง

3. เทคนิควิธีทำงาน เทคนิคของการดำเนินงานของผู้นำจะเป็นการเรียนรู้จากผู้นำมีประสบการณ์ในการดำเนินงานมาก่อนหรือเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จมาก่อนเพื่อเป็นวิธี

ที่ดีที่สุดของการเริ่มทำการให้ประสบผลสำเร็จ และช่วยในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้น้อยที่สุด ใช้ทุนให้น้อยแต่ได้ผลตอบแทนสูง

4.4 ผลการประเมินกระบวนการหน่วยระบบ B พบว่า

1. การทำการอย่างถูกวิธีของผู้ดูแลราย การนำเงินไปพัฒนาและประกอบอาชีพของผู้ทำให้สมาชิกไม่ต้องตกงานสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้อย่างยั่งยืนถือว่าเป็นผลดีของการทำการอย่างถูกวิธี

ผู้กู้ได้ไปประกอบกิจการคือการค้าขาย โดยการขายร้านเดิมหรือต่อเติมเพิ่มจากร้านที่มีอยู่แล้วเพื่อให้ลูกค้าได้มีโอกาสในการเลือกสินค้ามากขึ้นและมีรายได้เพิ่มขึ้นทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบกิจการค้าเพิ่มขึ้นทำให้กิจการสามารถอยู่ได้

สำหรับการเลี้ยงสัตว์ทางผู้กู้จะจัดการระบบการเลี้ยง โดยการเลี้ยงสัตว์ครบวงจรเพื่อเป็นการประหยัดรายจ่ายได้ส่วนหนึ่งเพื่อเป็นการจำกัดค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ผู้กู้มีประสบการณ์การเลี้ยงมาก่อนแล้ว

2. การทำบัญชี ในการทำบัญชีของผู้กู้ส่วนใหญ่ผู้กู้ไม่ได้จัดทำบัญชีในการดูเงินกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เมื่อได้รับเงินมาแล้วจะนำมาใช้หมดและไม่รู้ว่านำเงินไปใช้อะไรบ้างและได้รับจากการใช้เงินกู้จำนวนเท่าไร จึงได้เพียงการประมาณการรายรับและรายจ่ายของผู้กู้เท่านั้นเพราะผู้กู้ไม่ได้จดบันทึกค่าใช้จ่ายประจำเดือนไว้จึงไม่สามารถบอกได้ว่านำเงินไปใช้ตรงกับวัตถุประสงค์หรือไม่ ผู้กู้ที่ประกอบกิจการและสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยนั้น ทำให้กองทุนสามารถอยู่ได้ และมีเงินทุนหมุนเวียนภายในกองทุน

1. ผลกระทบโดยตรง

ผู้กู้สามารถขยายกิจการจากเดิมได้ ไม่ว่าจะเป็นการขยายกิจการเดิมและการขยายกิจการใหม่และผู้กู้มีประสบการณ์ในการทำการด้วยเทคนิคที่ดีขึ้นอันเนื่องมาจากการได้ศึกษาค้นคว้าโดยการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้กู้ที่ได้จัดทำกิจการขึ้น ส่วนน้อยมากที่กู้เงินกองทุนแล้วไม่สามารถนำไปปฏิบัติตามโครงการได้จริงหรือปฏิบัติแล้วแต่ว่าล้มเหลวก็มีทำให้ต้องล้มเลิกกิจการ

2. ผลกระทบทางอ้อม

จากการที่ผู้กู้ได้นำเงินกู้มาประกอบอาชีพในส่วนหนึ่งประสบความสำเร็จจากการนำมาประกอบอาชีพทำให้ผู้กู้มีรายได้เพิ่มขึ้นทำให้ผู้กู้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง โดยภาพรวมจากผู้กู้จำนวน 57 ราย โดยส่วนหนึ่งของผู้กู้จะประสบความสำเร็จกับโครงการที่ได้ขอยืมกู้แต่สำหรับผู้ที่ไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากผู้กู้ไม่ได้นำเงินกู้จากกองทุนมาใช้ในการประกอบอาชีพจริงแต่กลับนำไปชำระหนี้จากการเป็นหนี้ของผู้กู้แทน

4.3 ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้

จากการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้อาชีพเลี้ยงสัตว์ สรุปได้ดังนี้

3.1 อาชีพเลี้ยงสุกร ปัจจัยนำเข้าที่ดีได้แก่ เงินกู้จากกองทุนหมู่บ้าน และกองทุนอื่น ๆ สถานที่ในการเลี้ยงสุกร กระบวนการที่ดีได้แก่ การเลือกสถานที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยงสุกร ต้องมีทำเลที่ดีมีทางระบายน้ำออกและน้ำเข้าที่เหมาะสมมีการจัดระบบของการเลี้ยงสุกร การดูแลในเรื่องของโรคที่เกิดขึ้นกับสุกร ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ การเลี้ยงสุกรสามารถนำออกจำหน่ายได้ภายในระยะเวลาอันสั้น คือ สามถึงสี่เดือนก็ขายได้ราคาแล้ว

4.4 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการวิชารณิพนธ์

1. สภาพการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน

การเกิดกองทุน การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านขึ้นทำให้หมู่บ้านสามารถมีโอกาสนำเงินกู้จากกองทุนหมู่บ้านมาพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายและช่วยบรรเทาเหตุฉุกเฉินได้ จากที่สมาชิกกองทุนได้ทำการกู้เงินไปถือได้ว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

ระบบบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านโดยการจัดเวทีประชาคมคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเข้ามาบริหารจัดการกองทุนผู้ที่ได้รับเลือกมาดำรงตำแหน่งจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นบุคคลที่ได้รับความนับถือภายในหมู่บ้านและให้ความไว้วางใจในการเข้ามาจัดการบริหารกองทุน การดำเนินงานของคณะกรรมการการบริหารจะปฏิบัติงานตามระเบียบของคณะกรรมการที่ได้จัดร่างทำขึ้นโดยคณะกรรมการกับสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการกองทุน ตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรประโยชน์ของเงินกองทุน การบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านถือได้ว่ามีระบบ ระเบียบ และมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถบริหารจัดการเงินหนึ่งล้านบาทได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. การบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้าน

การบริหารจัดการเงินกองทุนหนึ่งด้านบาทให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน ทางคณะกรรมการได้จัดแบ่งหน้าที่ในการรับผิดชอบการบริหารจัดการเงินให้กับกรรมการที่มีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้สมาชิกได้รับจัดสรรเงินอย่างถูกต้องและยุติธรรม และเป็นไปตามระเบียบกองทุนหมู่บ้าน ผู้กู้สามารถนำเงินกู้ไปช่วยพัฒนาเสริมสร้างอาชีพได้ สามารถพึ่งพาตนเองได้และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากจำนวนเงินที่หมุนเวียนเข้ากองทุนหมู่บ้านได้ให้สมาชิกกองทุนได้กู้ยืมและหลังจากการชำระคืนเงินของผู้กู้แล้วทำให้กองทุนมีผลประโยชน์หรือกำไรจากกองทุนทางคณะกรรมการได้มีการจัดสรรกำไรสุทธิให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการทั้ง 10 คน แต่กองทุนหมู่บ้านได้จัดตั้งขึ้นยังไม่ครบวาระ 1 ปี และกำไรยังไม่ถึงจัดสรรเงินที่ผู้กู้ชำระคืนให้กับสมาชิกได้กู้ในรอบต่อไป

3. ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์

ปัจจัยด้านบวกพบดังนี้

- การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุน ทำให้เกิดการรวมตัวของคนภายในหมู่บ้าน เพื่อมาร่วมประชุมกันอย่างน้อยให้ได้ 3 ใน 4 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้านและหมู่บ้านไม่เคยมีการประชุมกันมากขนาดนี้มาก่อนทำให้เป็นการร่วมมือของคนภายในหมู่บ้าน
- เป็นแหล่งเงินกู้ยืมอีกแหล่งหนึ่งให้กับหมู่บ้านโดยประชากรเป็นผู้บริหารจัดการกันเอง โดยทำให้ประชากรรู้จักรับผิดชอบโดยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- เงินทุนหมุนเวียนในกองทุนหมู่บ้านหลังจากสมาชิกทำการชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยให้กับกองทุนหมู่บ้าน

4. ปัจจัยด้านลบพบดังนี้

การแบ่งพรรคแบ่งพวกมีการไม่สนับสนุนในการจัดตั้งกองทุน เนื่องจากการไม่มั่นใจในการอยู่ของกองทุนเพราะเวลาในการดำเนินการเพียงแค่ 1 ปี ซึ่งน้อยเกินไปสำหรับการหมุนเวียนเงินในการชำระคืนเงิน

จำนวนประชากรภายในหมู่บ้านมีจำนวนมาก ทำให้การจัดสรรเงินกองทุนได้ไม่เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่ต้องการขอกู้เงิน เมื่อได้รับอนุมัติเงินกู้ก็ได้ในจำนวนน้อยไม่เพียงพอทำให้ผู้กู้กลับเป็นหนี้ซ้ำ ส่งผลทำให้โครงการกองทุนหมู่บ้านไม่ประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. สรุป อภิปรายผล
2. อภิปรายผลข้อเสนอแนะ
3. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน
4. ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุน
5. ข้อเสนอแนะนำเงินกู้ไปพัฒนากิจกรรมอาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยต่อไป

5.1 สรุป อภิปรายผล

จากการติดตามผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านหนองโสนสรุปได้ดังต่อไปนี้
วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อศึกษาสภาพของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา สมาชิกที่กู้ยืมนำเงินมาหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ การสร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่ายและสวัสดิการต่าง ๆ ของสมาชิกได้บรรลุเป้าหมายตามที่เขียนโครงการขอกู้ไว้
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานและประเมินสถานการณ์ของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน ว่ามีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนให้บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด
3. เพื่อศึกษาข้อมูลนโยบายของหมู่บ้านหนองโสน สภาพความเข้มแข็งศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในหมู่บ้าน
4. เพื่อทราบถึงความเจริญเติบโตการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน มีความสามัคคี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือร่วมใจกัน ได้รับการกระตุ้นและมีภูมิคุ้มกันในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน
5. เพื่อศึกษาปัจจัยทั้งทางบวกและทางลบที่สามารถส่งเสริมและขัดขวางการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านหนองโสนเพื่อบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ
6. เพื่อศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของหมู่บ้านหนองโสนตามทัศนะของประชากรในหมู่บ้านและระดับความเข้มแข็งของหมู่บ้านตามตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

5.2 วิธีดำเนินการ

การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านหนองโสนมีขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5

ขั้นที่ 2 ศึกษาข้อมูลในการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน

ขั้นที่ 3 ศึกษาข้อเท็จจริงโดยใช้ชีพชีพโมเดล (SIPP Model) วิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านหนองโสนตามความเหมาะสมและเป็นจริง

ขั้นที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ได้จากเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจำแนกแหล่งข้อมูลมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data Source) เป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้โดยตรงจากกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data Source) เป็นแหล่งข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีผู้เก็บรวบรวมและสรุปผลไว้แล้ว

ขั้นที่ 5 นำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผลพร้อมแจกแจงรายละเอียดของผลการวิเคราะห์และประมวลผลให้อยู่ในรูปแบบง่าย ๆ เพื่อง่ายต่อการทำความเข้าใจ และนำมาใช้ในการประเมินโครงการ

5.3 ผลการดำเนินการ

1. สภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 5 คือ

1.1 การจัดตั้งกองทุน กองทุนหมู่บ้านเกิดจากการรวมตัวกันเพื่อประชุมร่วมกันอย่างน้อย 3 ใน 4 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน เป็นการร่วมมือของคนภายในหมู่บ้านจึงสามารถจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านขึ้นได้ ภายในหมู่บ้านสามารถจัดตั้งกลุ่มสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนอีกทางหนึ่งของภายในหมู่บ้านจะมีส่วนร่วมกันมากขึ้นจากเดิมและมีแหล่งเงินทุนของรัฐต่าง ๆ เข้ามาพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น

1.2 ระบบการบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านมีการจัดโครงสร้างของกองทุนหมู่บ้านได้อย่างชัดเจนมีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนอย่างถูกต้องโดยการร่วมเลือกตั้งของประชากรในหมู่บ้าน มีการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างชัดเจน และมีการแบ่งหน้าที่การทำงานภายในกองทุนหมู่บ้านอย่างถูกต้องตามความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล

2. การบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้าน

การบริหารจัดการเงินให้อยู่ได้โดยมีทุนหมุนเวียนภายในกองทุนหนึ่งล้านบาท ซึ่งกองทุนหมู่บ้านสามารถมีเงินทุนหมุนเวียนจากการชำระหนี้ของสมาชิกได้ เมื่อมีเงินทุนหมุนเวียน

จากกองทุนหมู่บ้านจะจัดสรรเงินส่วนนี้ให้กับผู้กู้ที่ประสงค์จะขอกู้ต่อไป เพื่อเป็นการหมุนเวียนเงิน ให้กับผู้กู้อย่างต่อเนื่อง

3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบของกองทุนหมู่บ้าน

ปัจจัยด้านบวก

- ประชากรในหมู่บ้านมีการสร้างงานพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้เพิ่มขึ้นและทำให้ลดรายจ่ายประชากรในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง
- ได้ประสบการณ์ในการทำโครงการมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างประชากรที่อยู่ในหมู่บ้านหรืออำเภอเดียวกัน ทำให้มีการเรียนรู้วิธีการดำเนินการอย่างถูกต้องเพื่อนำมาส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เกิดผลประโยชน์ต่อไป

ปัจจัยด้านลบ

- ประชากรที่เขียนโครงการเพื่อลดภาระหนี้สินนอกระบบซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงมาก ทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนเพราะเงินส่วนหนึ่งต้องนำไปชำระหนี้ทำให้ไม่สามารถดำเนินการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มเงินทุนให้ได้ผลตอบแทนสูงสุดได้
- ประชากรในหมู่บ้านยังคงไม่คุ้นเคยและไม่กล้าแสดงความคิดเห็นที่สำคัญยังความรู้และประสบการณ์ในเรื่องของการบริหารจัดการ โครงการเกี่ยวกับการทำกิจการทำให้ไปประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการขึ้น จึงทำให้ไม่สามารถนำเงินมาชำระคืนกองทุนหมู่บ้านได้
- นำเงินที่กู้มาไปใช้ไม่ถูกต้องวัตถุประสงค์ ทำให้เงินทุนจมไม่สามารถสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นมาเงินกองทุนหมู่บ้านไปนั้นไม่เป็นผลกำไรขึ้นมาทำให้ไม่มีทุนและสามารถเป็นหนี้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

5.4 ความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชากร

ประชากรในหมู่บ้านมีความสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยการมีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถมีการสร้างอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดรายได้สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้

ประชากรในหมู่บ้านนำเงินกองทุนเพื่อลดภาระหนี้สินได้ ภายในหมู่บ้านเป็นการแสดงถึงความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้านทำให้ประชากรในหมู่บ้านประสบความสำเร็จ

5.5 ผลโดยตรงและผลกระทบต่าง ๆ คือ

1 ผลโดยตรง (Immediate Result)

เมื่อกองทุนหมู่บ้านสามารถอยู่ได้ในระยะหนึ่งทำให้สมาชิกที่กู้เงินไปดำเนินการสามารถสร้างรายได้ ถวายเป็นและนำเงินกู้ส่งคืนกองทุนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยได้ ทำให้กองทุนสามารถเติบโตและเป็นแหล่งเงินทุนให้กับหมู่บ้านต่อไป

2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

- สมาชิกบางรายกู้เงินกองทุนไปแล้วไม่สามารถทำตามวัตถุประสงค์ให้ประสบผลสำเร็จได้ ก่อให้เกิดภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง
- สมาชิกผู้กู้เงินไปดำเนินโครงการและประสบผลสำเร็จสามารถปลดภาระหนี้สินได้ และเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพ และสร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็งขึ้นกว่าเดิมได้

3. ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

คนภายในหมู่บ้านสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่งของการเริ่มโครงการกองทุนหมู่บ้านเกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสามัคคีและสามารถทำให้หมู่บ้านเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้ภายในชุมชนยังมีภาระหนี้สินทั้งเพิ่มขึ้น ในส่วนหนึ่งทำให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปได้ค่อนข้างยาก

5.6 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะและการปรับปรุงแก้ไขระเบียบของบังคับกองทุนหมู่บ้าน

ในส่วนของการชำระคืนเงินกู้ไม่สามารถควบคุมได้เพราะระเบียบกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้เป็นรายปี ซึ่งคณะกรรมการกองทุนก็มีความหนักใจเป็นอย่างมากว่าเงินกู้จะสูญหายหากไม่มีเงินชำระคืนอาจจะไม่กล้ามาขอผ่อนผันต่อคณะกรรมการ

2. ข้อเสนอแนะและการปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการกองทุน

ควรมีการติดตามสมาชิกที่กู้เงินไปแล้วทุกคนอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการนำเงินกู้ไปใช้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือไม่และนำปัญหามาเป็นข้อพิจารณาในการที่ผู้กู้ไม่นำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กู้สามารถแก้ไขได้อย่างไร

ในการอนุมัติเงินกู้ของกองทุนหมู่บ้านคณะกรรมการควรพิจารณาให้รอบคอบถึงความเป็นไปได้ของการทำโครงการของสมาชิกเพื่อเป็นการไม่ให้เงินหนึ่งล้านบาทใช้ไปโดยสูญเปล่า บางกรณีใช้ชื่อแม่กู้แต่นำเงินไปให้ลูกประกอบอาชีพหรือไม่ตามที่เขียนโครงการไม่สามารถตรวจสอบได้เลยเพราะลูกไม่ได้อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหนองโสนกรณีที่เป็นอย่างนี้ทำให้เกิดความบก

พร้อมของข้อมูล คือไม่มีข้อมูลในการทำแบบรายงานต่าง ๆ เพราะแม้ก็ไม่สามารถตอบได้ว่าปัจจุบัน
ถูกอยู่ที่ไหน

3. ข้อเสนอแนะนำเงินกู้ไปพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่ายของสมาชิกกองทุน เสนอ
แนะให้ปรับปรุงแก้ไข

ควรมีบุคลากรผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ มาให้คำแนะนำใน
การประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับประชากรในหมู่บ้านเพื่อเป็นการเรียนรู้ของหมู่บ้านในการ
นำมาประกอบอาชีพที่ถูกหลักการและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ก่อนที่จะแนะนำให้ชาวบ้านประกอบอาชีพหรือกิจการ ควรมีการวิเคราะห์ตลาด
ก่อนเพื่อเป็นการนำเงินกู้มาพัฒนากิจกรรมการประกอบอาชีพสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้โดย
ประสบความสำเร็จ

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยต่อไปหรือเพิ่มเติม

การค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการจัดการและบริหารของกองทุนหมู่บ้านเพื่อทราบว่ามีเงิน
กองทุนหนึ่งล้านบาทนี้เมื่อครบรอบ 1 ปีแล้วสามารถอยู่เคียงคู่กับหมู่บ้านหนองโสนตลอดไปหรือ
ไม่ยากให้มีการตรวจสอบข้อมูลที่แท้จริง

การวิจัยเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของหมู่บ้านว่าสามารถมีผลิตภัณฑ์ใดที่สามารถ
นำมาเป็นอาชีพให้กับหมู่บ้านได้ มีการจัดหาวิทยากรมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในหมู่บ้านนั้น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. คู่มือการดำเนินงานสำหรับ
คณะกรรมการการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและอำเภอ
เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. คู่มือสำหรับประชาชน
เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544 . ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่ง
ชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544. กรุงเทพฯ : บริษัท สหพัฒนาการ
พิมพ์ จำกัด.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านสุขาวดี. 2544. ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านสุขาวดี. นครราชสีมา.
สำนักงานมาตรฐานการศึกษา , สำนักงานสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานมาตรฐาน
อุดมศึกษาทบวงมหาวิทยาลัย. 2545. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุดวิชาการประเมินเพื่อ
พัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครราชสีมา : ทัศนทองการพิมพ์.
- เทคโนโลยีสุรนารี,มหาวิทยาลัย. 2544. คู่มือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและ
การ ประเมินโครงการ. นครราชสีมา.
_____. มติชนรายวัน. 4 มกราคม 2545. หน้า 18.
- สมยศ พุกผาสุขเกษมสุข. พลังด้านกระบวนการแรงงาน. เส้นทางเศรษฐกิจ. 12-18 สิงหาคม 2545.
หน้า 15.
- <http://www.dip.go.th>.